Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Coevorden
T.a.v. de burgemeester van Coevorden, de heer R. Bergsma
Postbus 2
7740 AA COEVORDEN

Directoraat-generaal Natuur en Visserij
Cluster Soorten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGNV-S / 109003089

Datum 23 november 2026
Betreft Reactie op brief Oproep tot een gebiedsgerichte benadering van de wolf in Drenthe

Aan de burgemeesters van Coevorden, Emmen, Borger-Odoorn, Midden-Drenthe, Westerveld, Noordenveld, Aa en Hunze, Assen, Meppel, en De Wolden

Geachte Drentse burgemeesters,

Met aandacht heb ik kennisgenomen van uw brief van 13 oktober jl., waarin u uw zorgen uit over de gevolgen van de aanwezigheid van wolven in Drenthe. Tijdens het werkbezoek op 3 november had ik met drie van u een heel plezierig en open gesprek over de impact die dit heeft op inwoners, ondernemers en het karakter van uw provincie. Ik waardeer het dat u deze kwestie zo open en constructief onder de aandacht brengt. De zorgen die u benoemt over schade aan vee, de leefbaarheid van uw provincie en het behoud van het open Drentse landschap zijn reëel en vragen om een zorgvuldige en tegelijk voortvarende aanpak.
De komst van de wolf naar Nederland is een ontwikkeling die ons voor complexe vraagstukken stelt. Enerzijds is de wolf een beschermde diersoort, waarvoor Europese en nationale regelgeving kaders biedt. Anderzijds heeft de aanwezigheid van wolven ingrijpende gevolgen voor de samenleving, met name in gebieden waar mens en wolf dicht bij elkaar leven. Ik ben mij ervan bewust dat de huidige situatie in Drenthe vraagt om maatregelen die recht doen aan het beschermen van de belangen van inwoners, agrariërs en het landschap.

Een integrale aanpak
Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, werken we aan een integrale aanpak op vier sporen. Allereerst zetten we in op het voorkomen van incidenten, onder meer door het stimuleren van veebeschermende maatregelen. Provincies, waaronder Drenthe, bieden hiervoor subsidies aan, en via het Landelijk Initiatief Veebescherming worden aanvullende middelen ingezet. Zo loopt in Drenthe een pilot voor het verlagen van de drempel bij het plaatsen van flexinetten, om het voor veehouders makkelijker te maken hun dieren te beschermen. Daarnaast wordt gewerkt aan een Beleidsregel Veebescherming, die inzicht moet geven in welke gebieden preventieve maatregelen wel of niet nodig zijn. Dit helpt om rasters en andere beschermingsmiddelen gerichter in te zetten, zodat het open landschap zoveel mogelijk behouden blijft.

Directoraat-generaal Natuur en Visserij
Cluster Soorten

Ons kenmerk
DGNV-S / 109003089

Ten tweede bieden we handelingsperspectief bij incidenten. Met de inwerkingtreding van de AMvB is het eenvoudiger geworden om op te treden bij probleemsituaties. Zo is het verjagen van wolven niet langer vergunningsplichtig, wat het mogelijk maakt om sneller en adequater te reageren in probleemsituaties. Ook wordt gewerkt aan methoden om wolven schuw te houden, bijvoorbeeld door aversieve conditionering.

Een derde spoor richt zich op de aanpak van probleemwolven. De AMvB biedt handvatten om effectiever op te treden tegen wolven die herhaaldelijk schade veroorzaken ondanks preventiemaatregelen, of een gevaar vormen voor de openbare veiligheid. Dit is een belangrijke stap om de zorgen van inwoners over veiligheid en leefbaarheid serieus te nemen. Bij ons gesprek was ook gedeputeerde Emmens aanwezig die ons verzekerde dat de provincie voortvarend aan de slag is met de mogelijkheden die de AMvB biedt, onder meer met de voorbereiding van een vergunning op voorhand (voor de situatie waarvan we hopen dat die zich nooit voordoet: om een wolf die een mens aanvalt en letsel toebrengt te kunnen doden).

Tot slot werken we aan het behouden van een gunstige staat van instandhouding van de wolvenpopulatie, in nauwe samenwerking met andere Europese landen. Deze gunstige staat van instandhouding is een juridische verplichting onder de Europese Habitatrichtlijn en vormt ook de basis voor beheer van de soort op de lange termijn. Uit het rapport "Analyses of environmental and social suitability of the Netherlands to wolves", welke als bijlage bij de Kamerbrief Voortgang Wolvenbeleid is bijgevoegd, is gebleken dat de Nederlandse wolvenpopulatie voldoet aan de minimale criteria voor een gunstige staat van instandhouding. Op basis hiervan heb ik een principebesluit genomen om tot beheer van wolven over te gaan. Om beheer ook op de lange termijn juridisch houdbaar te maken, is het van belang de gunstige staat van instandhouding duurzaam te behouden. Dit is een complex proces dat internationale afstemming vereist, waarin ik met meerdere buurlanden stappen aan het zetten ben.

Gebiedsgerichte aanpak
Uw suggestie om te onderzoeken of grote, ecologisch geschikte natuurgebieden kunnen worden aangewezen waar wolven binnen een begrensd gebied kunnen leven, sluit aan bij de Ruimtelijke visie die momenteel ontwikkeld wordt. Deze visie moet richting geven aan provincies en gemeenten bij het vormgeven van hun eigen beleid. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de balans tussen veiligheid, landbouw, recreatie, toerisme en het behoud van het landschap. Het is echter belangrijk om te benadrukken dat het Rijk niet het bevoegde gezag is als het gaat om ruimtelijke plannen. Wel kan een landelijke visie provincies en gemeenten helpen bij het maken van afgewogen keuzes in hun ruimtelijke besluitvorming.

Om deze visie goed te onderbouwen, zijn nog een aantal bouwstenen nodig. Zo zijn er internationale afspraken over de gunstige staat van instandhouding nodig om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Daarnaast is het van belang om meer inzicht te krijgen in het gedrag van wolven in de Nederlandse context. Daarom laten wij momenteel onderzoek uitvoeren naar het gedrag van wolven in Nederland, evenals beleidsondersteunend onderzoek naar sociale vraagstukken

Directoraat-generaal Natuur en Visserij
Cluster Soorten

Ons kenmerk
DGNV-S / 109003089

rondom wolven. De resultaten hiervan zullen bijdragen aan een beter onderbouwde aanpak. Voor een nadere toelichting op de gunstige staat van instandhouding en het principebesluit over beheer verwijs ik u naar de Kamerbrief Voortgang Wolvenbeleid.

Nationaal Wolvenberaad
Ik ben mij ervan bewust dat de uitdagingen waarvoor wij staan, niet eenvoudig zijn op te lossen. Het vraagt om een gezamenlijke inspanning van Rijk, provincies, gemeenten en andere betrokken partijen, ieder vanuit de eigen bevoegdheden. Ik hecht daarom groot belang aan een open dialoog en blijf graag met u in gesprek over mogelijke oplossingen. De zorgen en problemen die u in uw brief aanhaalt kunnen in breder verband besproken worden tijdens het Nationaal Wolvenberaad, dat op 1 februari a.s. plaatsvindt. Ik nodig u van harte uit om hierbij een vertegenwoordiger van de Drentse burgemeesters aanwezig te laten zijn, zodat we gezamenlijk de vraagstukken kunnen bespreken.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik uw zorgen serieus neem en mij inzet voor een aanpak die recht doet aan de belangen van alle betrokkenen. Ik vertrouw erop dat we, door samen te werken en open met elkaar te blijven communiceren, tot werkbare oplossingen kunnen komen.

H[redacted]

Sil[redacted]
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur